

DOPISY

CHICAGO, ILL.

Čtená redakce:— Zaslám dopis k laskavému uveřejnění.

Z mého dětství o zubatém kolečku.

Když jsme byli malými dětmi, tu provedli jsme všelijaké darebáctví za které jsme pak byli trestáni, nebo jsme se sami potrestali. Tak na př. když mě bylo 5 let, šel jsem jednou se svou matkou do mlýna otec Párisa ve vesnici Borku, asi půl hodiny od Jilového vzdálené. Bylo to poprvé, co jsem spatřil mlýn, a to víte, milí čtenáři, že jako pětiletý hoch jsem si ho s udivením prohlížel, jak z nádržky tekla voda na obrovská kola, která se pod jejich tíhou otáčela. Prohlížel jsem si také vnitřní zařízení a tu vzlášť se mi líbilo zubaté kolečko, kterým regulován byl příchod zrna z koše pod mlýnský kámen. Zatím co maminka odešla do kuchyně k p. Parisové, tu jsem se chtěl kolečka toho zmoeniti a myslil jsem si, že budu si s ním po silnici koulet. Když tedy maminka byla pryč a také otec Páris odešel, tu jsem narazil klapku, která byla u toho kolečka a chtěl jsem se zmoeniti onoho kolečka, ale následek toho byl, že z koše byl veliký rozchod a jak při tom koš dopadl na prudec otáčející se kamenu, tu přispěchal pan otec Páris, který mne spatřil státi s otevřenými ústy, jako kamennou sochu. Křičel na mne: "Počkej kluku, já tě zabiju!" Zhrozil jsem se těch slov a pádil jsem se schodů dolu, ale při tom jsem spadl a poranil se tak, že z úst i nosu mi tekla krev a byl jsem celý zakrvácený když mne matka spatřila. Pan otec zastavil vodu, dal mlýn do pořádku, mne pak odnesli do kuchyně, kde mne od krve umyli. Bál jsem se potom, že mě bude matka bít, ale ještě více sem se bál pana otce, že mne zabije jak mne spatřil. On ale přišel a pohladil mne na hlavě a pravil ke mně: "Já ti to odpouštím, ale buď hodný a nesahej přístě na kola, když tomu nerozumíš." Přislíbil jsem, že již na nic nebudu sahati a dal jsem mamince pusku, a panu oteci políbil jsem ruku a tak to bylo všechno vyřízeno.

Pravdivý tento příklad píše pro mladé lidi, kteří jsou zaměstnáni u strojů, aby se stroji opatrně si počínali a nic s nimi nedělali, když jim dobře nerozumějí. Máte-li suňdátí řemen neb jinou opravku, tedy raději někoho rozumného požádejte, aby to za vás udělal a tak mnohemu neštěstí bude zabráněno. Píši to jako otec, který se o své dítky stará. Všichni řádní rodičové ví, jak mnoho starostí dítky dají, nežli jim zajištěná jest dobrá budoucnost a jak mnohou noc rodiče probdí o dítce ze stará jice. Ke stáří pak mnohdy rodičům za jejich obětavou snahu dostane se jenom nevděku. Mám syna Ferdinanda, když vyšel školu tu jsem se staral abych mu našel nějaké řemeslo, které by mu zajistilo dobré živobytí. Nechtěl jsem aby můj syn byl prostým nádeníkem, a proto ohlížel jsem se a tu dověděl jsem se, že na Paulina ulici mezi tratěmi jest továrna na výrobu tiskacích strojů. Uznal jsem to řemeslo za výnosné a proto jsem tam došel, zdálo by mého syna neprijali do práce. Řekli mi, že ho přijmou až bude 16 let star. Když pak došel onoho stáří, tu skutečně přijali jej nejprve na zkoušku na 4 měsíce. Když pak 4 měsíce uplynuly, tu syn mi donesl k podepsání smlouvy, ve které bych se zavázal že dám svého syna na 4 roky do učení onomu řemeslu aniž by byly do té hluty počítány ony čtyry měsíce, které tam byl na zkoušku. Podepsal jsem onu smlouvu a napomenul jsem svého syna, aby byl pracovitým a přičinlivým a pamatoval si na slova svého otce, že zahálka jest matkou všeho zla. Zvlášť pak jsem ho napomínal, aby byl především opatrným, aby se mu nestalo nějaké neštěstí a snad na celý život se nezmarzčil. Když máš něco dělati u strojů takových, které neznáš, tu požádej některého spo-

lupracovníka, aby ti to vysvětlil, což každý mile rád učiní, abys snad nebyl strojem usmrčen a rodiče své neuvedl do žalosti a bídy. Továrna tato poskytuje mladíkům dobrou příležitost k vyučení se a ze mzdy za dobu učení strhují jim jenom několik centů týdně, které ukládají po celé čtyři roky a pak po čtyřech letech jsou peníze tyto vyplaceny rodičům učené nebo poručníku, který hochu vydržoval po dobu jeho učení, neboť výdělek jeho nepostačuje po celou tu dobu na jeho šacení a výživu. Z počátku dostává učené \$3.50, mzda tato pak každým rokem se zvětšuje až za čtyři roky dostává \$6 týdně. Za krátký čas co tam Ferdinand pracoval, přišel domů s rukou zavázanou a visící na šátku, který měl na krku. Polekali jsme se velice, a když pak jsme se jej ptali co se mu přihodilo, tu mi řekl, že zubatá kolečka mu přiskřípla prsty. Říkal jsem mu, že jsem ho napomínal, aby nesahal na zubatá kolečka u strojů, kterým nerozumí. Na jednom prostředním prstu měl špičku a nehet pryč, druhé dva prsty pak měl pomačkané. Navštívoval lékaře, kterého měl od továrny zdarma. Asi za čtyři neděle se dva prsty zhojili, ale ten bez toho nehtu hojiti se nechtěl. Poslal jsem ho do továrny, aby požádal, by mu dali jeho skromný výdělek a to za tu dobu co nemohl pracovati. Nedali mu ničeho, ale ozubená kolečka byla pak v té tovarně obedněná, aby snad nemohl žalovati na odškodné, že nebyla tam náležitá bezpečná opatření. Te prve potom když se již něco stalo, tu taková opatření zavádějí, aby se jim nemohlo nic vytknouti a nemohla se na ně sváděti vina neštěstí. O dělníka jest asi pravda, že kde postarano, jenom hledí ho odmítnouti a myslí si, aby byl o trok živ, jak může a jak chce.

Jednoho dne přišel Ferdinand s přáčem od lékaře domů. Ze prý mu doktor řekl, aby již šel do práce, jeho že však prst ještě bolí a že ještě se nezahojil. Řekl jsem mu že já v tom případě poručím a že nepůjde dříve do práce, dokud se mu ruka úplně nezahojí, a žádný pan doktor tobě poručení nebude. — Ostatně jsem se již zmínil ve svém dopise v této záležitosti a proto netřeba to zde opakovati. Po zahojení ruky navrátil se Ferdinand zase zpět ku své práci kde vydržel zúplna celé čtyři roky, aniž by se mu co zlého přihodilo. Když blížily se poslední dny jeho učební hluty, tu již na prstech počítal, kolikrát se ještě vyspí, nežli přinese domů celou výplatu a všechno co byl za ony čtyři roky ušetřil. Když nadešel onen den, tu byl první vzrůr, ry eble se oblékl, nežli pak šel do práce, tu objal svou matku kolem krku a pravil: Dnes přinesu vám maminko celou výplatu a všechny peníze které jsem si za čtyři roky ušetřil. Přinesl pak \$178.75. Když peníze přinesl domů, tu matce padaly radosti takové slze s očí jako stříbrné perle: objala hochu a pravila mu: "Ty jsi můj hodnej kluk". A jako rodičové mají radost a cítí se šťastnými, mají-li dítky hodné, tak svrhovaní jsou nešťastnými, když dítky jejich nehodné jsou, o ně nedbají a snad ještě v mladém věku své zdraví utápí v otravujícím alkoholu. Vezměte si tento příklad milé dítky k srdci, abyste snad svým neslušným chováním rodiče do předčasně ho hrobu nepřivedli. Od těch dob uplynulo již více let, neb syn můj Ferdinand jest již 3 léta ženat, stále zdrav, stále pracuje, výplaty jeho jsou výnosné, manželka jeho jest spovívavá a rozumnou, a manželství jejich jest šťastné.

Proto, mohou-li rodičové svým dítkám zaopatřiti výnosnější řemeslo nežli nádeničinu, jest to pak dobrým ovocem v nastálém životě jejich. Tímto končím pro dnešek svou skromnou úvahu a zdravím všechny příznivce t. l. a čtenou redakci.

Emanuel Stibr, jednatel a zástupce t. l.

Pozn.: Čtené paní Františce Vaníčkové, Chicó, California, srdečně děkují za hluboce čtenou soustrasť nad úmrtím našeho milova-

Co vše musí ubohý politikář prožiti.

—Donnell in St. Louis Globe-Democrat.

ného otce. Dále uvádíte et. paní ve vašem čteném dopise ze dne 2. srpna, zmiňujete se, že p. Otoupalíková podala vážnou otázku ku přemýšlení, ale žel velice málo jest zodpovědán. Tvrdím, že jsem sám četl dopis p. Otoupalíkové, stranu trestání dítěte. Dopis takový dá mnoho přemýšlení a nelze jej každému psáti, někteří starí rodičové se k tomu hodí, kteří mnoho dítek odchovali a na nich radost i žalost se dočkali, neb stav manželský jest kříž který Kristus zde manželům zanechal. Slibuji Vám, že pojednání o výchově dítek od kolébky až ku hrobu, popíši někdy v zimě když je dost času na přemýšlení a tím také vyhovím p. Hlavatě, že psáti do tohoto listu nikdy nepřestanu pokud má tělesná i duševní síla dovolí. Srdečný dík zasílám panu Juliusi Willimovi, Hopkins, Minn. za zaslání adresy nového odběratele. Dále srdečně děkují čtené p. Pecharové z Irving Park, Chicago, za nového získaného odběratele pro t. l., ještě jednou srdečně děkují. Srdečný pozdrav zasílám babičce Wosníkové, mé krajance v Belleville, Ill. Napište také něco do našeho milého listu p. Wosníkové, nezáleží na tom že vy samotná tento list neodbíráte, odbírá jej váš syn, já sám slibuji, že po ukončení tohoto dopisu budu psáti o mém rodném městě Jilovém, jeho zlatých dolech, kde budete čísti též vaši rodnou vesničku Sibeř, a doufám, že mnohý čtenář nalezne jemu známé vesničky kde stávala jeho kolébka.

A nyní něco pro chudé matky. Co píše farář Sebastian Kneipp o přesličce. (Egisetum arvense). Jak pak vyhlíží tato rostlina bez květů? Část odenkových větví rozvalené stojících se prodlužuje předem na povrch vystupuje do výhonků dole krátkočlenitých, nahoru nejčastěji dlouho členitých, až 33 cm vysokých a plodných, jejichž bělavé pošvy opatřené asi desíti hnědými zoubky, jsou nadmuty silně korunoutovitě. Klasnahoře kuželovité přístřeň vyčnívá nejčastěji vysoko nad pošvy poslední. Později vznikají z odenků jiných zelené lodyhy, jedno-duše větvičkaté, 33 cm vysoké, neplodnějších krátké pošvy přiléhavé bývají nejčastěji desetizubé, kdežto pošvy jejich větviček bývají čtyřzubé, řidčeji trojzubé. Jako tajnosnubná nemá vlastních květů. Polní přeslička má větvičky více vzpřímené, tučné roztroušená po celé střední Evropě, ale více na severu. Roste na polích a pastvách, na púkách nejrůznějších. Doba plodu je březen až do dubna. Používáme pouze na výhonků zelených, neplodných. Účinky jsou výborné a mnohostranné, této byliny nemohu ani dosti doporučiti. Nečistí jen nádoby kuchyňské, pročez hospodyňky ji mají v láse, ale čistí a léčí též vnitřní a zevnější neduhy lidského tě-

Dobré zažívání.

Při porušeném zažívání potrava není zcela ztrávena a částky její kvasí a hnují v ústrojí zažívacím a okolnost tato často jest hlavní příčinou různých chorob. A také první starosti lékařovou, když zavolan je k nemocnému bývá, odvésti tyto škodlivé látky z těla. K tomu výborně hodí se Trinerovo Léčivé Hořké Víno které odstraní zápu a následky, které tato v zápleť mívá, jest odporučováno při neechuti k jídlu, větrech, při bolesti hlavy a nečisté pleti. Lék tento dobře účinkuje při každé nevolnosti, při těžkosti po jídle, bolení, slabosti, nervositě. V nemocech žaludku, jater a střev, vždy se osvědčil. V lékárnách. Cena \$1.00. Jos. Triner, velkovýrobce léků, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Trinerův Liniment obyčejně rychle uleví bolesti reumatické a neuralgické. Bolí-li vás záda, nebo nohy anebo v krku, zkuste toto mazání. Cena 25 a 50c. v lékárnách, poštou 35 a 60c.

Muži nemusí mítí strach.

Také se mezi jiným tvrdí že až do budoucnosti ženy volební práva a budou zasedati na porotách, zasolí prý vinníkům mužského pohlaví ale dosud se to neosvědčilo. Jak známo v Californii mají po kolik roků volební právo, zastávají mnohé úřady a také zasedají i na porotách. Onehdy stál před ženskou porotou v San Diego Colbert Bull obžalovaný paní Dorou Mooreovou, že jí nadával a jinak ubližoval. Obžalovaný to rozhodně popřel a elikoz žalobnice neměla žádných svědků rozhodla porota, pozůstávající vesměs ze ženských, že je nevinen. Tak vída, to je strachu z těch ženských, a zatím to nebude tak zlé.

Zápca

nemá býti nikdy zanedbána. Trvá-li déle než 24 hodiny, jest to výstražným znamením, jímž příroda sama upozorňuje na nějakou poruchu zažívacího ústrojí. Berte proto ihned Severův Životní balsam (Severa's Balsam of Life), zvětšující dávku, kdyby toho bylo potřeba, aby odstraněna byla zácpa a tak přirode pomozeno k náprv té poruchy. Seznáte, že jest to výtečný lék v léčení nezájivnosti, nestravnosti, zácpy, zlenivlosti, jaterní a příznaků s tím se druzích jako pokrytého jazyka, ztráty chuti k jídlu, povšechné zmlátnutosti, chudokrevnosti a žaludečních nesnází. Jest vřele doporučován konvalescentům a starým lidem. Na prodej v lékárnách, nebo přímo. Cena 75c. W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Iowa.

Nezlužíte na tento časopis?

PALDA'S CIGAR CLIPPING kuřlavý tabák,

nejlepší toho druhu. — Na prodej je ve všech českých a i jiných obchodech po Nebrasce, Jižní Dakotě, Iowě a též i v jiných státech. — ZKUSTE JEJ! — Vyráběn jest českou firmou Těz vyrábíme všeho druhu doutníky.

GREAT CENTRAL TOBACCO WORKS, Jos. Buriánek, majitel. Nad 219-221-223 3rd Ave West CEDAR RAPIDS, IOWA.

Na prodej v předních hostincích.

Čtete, jak se léčí

REVMATISM!

Tábor, South Dakota.

Čtená paní Otoupalíková!—

Přijmete srdečný pozdrav a vřelé díky za revmatickou náplast, která mně pomohla. Trpěla jsem velikými bolestmi v kolenu a měla jsem hrozné lámání. Nejhorší to bylo za noci, kdy jsem ani nemohla spáti. A hle, dnes mohu nohy ohýbat a žádných bolestí více necítím.

Měla jsem také vaší nervové masti a zapůjčila jsem jí jedné ze svých sousedek, která rovněž trpěla revmatismem. A mast jí skutečně pomohla, takže si též objednává více. Srdečně Vás pozdravuje a přeje všeho dobrého, zůstávám Vaše oddaná Anna Kaláková.

Wilber, Nebraska.

Čtená paní Otoupalíková!—

Raďte nám laskavě zaslat zasilku Vašich léků. Musím doznati, že jsou ve svých účincích zrovna zázračné! Znamenité Vaše léky neměly by chybět v žádné domácnosti. Bylo by pro každého s prospěchem, kdyby je měl stále po ruce. Přeji Vám veskerého zdu, jsem Vaše vděčná Katerina Pásková.

Rice Lake, Wisconsin.

Vážená paní Otoupalíková!—

Přijmete ode mne srdečný pozdrav. Když jsem od Vás objednávala léky, zaslal jste mi na zkoušku krabici též pro čistění krve. Za tuto Vaši ochotu Vám co nejsrdečněji děkuji, neboť užíváním onoho té zbavila jsem se uhrů.

V. Vlachová.

Gladwin via Theodore, Sask. Canada.

Čtená paní Otoupalíková!—

Nejprve přijmete můj srdečný pozdrav a dík za Vaše dobré té, které dělá člověka velice dobře. Jak jsem Vaše té užila, hned se stala se mnou velká změna, hlava mě tak neboli, ani okolo pásu. Tělo se mi dříve tráslo a krev ta mně v uších jen bubnovala. Zkrátka, teď se cítím volně a bolesti přestaly a nemusím se bát, že dětem zemřou, za což Vám, milá paní, tisíckrát děkuji a odporučuji Vaše léky všem trpícím. Tak Vás ještě jednou zdravím a zůstávám Vaše přítelkyně Marie Kotasová.

Píšte přímo na

Mrs. Fr. Otoupalík, DAVID CITY, NEBRASKA.